

ПРИЧИНИ ПОРАДИ КОИ ДЕЦАТА И ТИНЕЈЏЕРИТЕ ГИ ИСКЛУЧУВААТ ДРУГИТЕ

Животен факт е дека кога се формираат групи пријатели некои потенцијални членови не влегуваат внатре. Многу психолошки истражувања се фокусирале на тоа како е да се биде отфрлен. Но сега една нова студија има заземено поинаков пристап - децата и тинејџерите се прашувани да се присетат на време кога неког исфрлиле и да ги објаснат нивните причини зошто го направиле тоа. Холи Речиа од Универзитетот Конкордија и нејзиниот тим се надеваат дека наодите би можеле да помогнат во осмислување на подобри интервенции за намалување на социјалната ексклузија.

Биле интервјуирани 84 деца: 28 на возраст од 7 години, 28 на возраст од 11 години и 28 на возраст од 17 години. Меѓу различните возрасти се појавила јасна разлика. Најмалите деца ретко се изјаснувале дека имале избор кога ги исфрлиле другите. Најчесто спомнувале практични причини „Игравме војна... друго дете сакаше да игра... немавме да му дадеме пиштоли“ или притисок од групата „Си игравме скокање на јаже и уште едно дете сакаше да игра со нас, но мојот пријател рече не може“. Нивните изјави за невиност се во спротивност со набљудувањето на однесувањето кое покажува дека малите деца често пати намерно ги отфрлаат другите деца. За споредба, испитаниците на возраст од 17 години, биле поотворени и како најчеста причина наведувале дека не го сакале отфрленото лице – „Не ја поканивме таа девојка затоа што има многу ригидни сфаќања“, бил типичниот коментар.

Потпирајќи се на наодите со помалите деца, Речиа и тимот велат дека програмите за социјална инклузија за најмалите можат да се подобрат така што ќе ги охрабруваат децата да бидат одговорни за сопствените акции имајќи предвид дека тоа нерадо го прават или пак не се способни да го направат спонтано.

Позитивно е тоа што кога биле прашани да ги евалуираат сопствените причини за исклучување на другите, дури и најмалите учесници покажале дека биле свесни за последиците (на пример, исклученото дете може подоцна да не сака да биде пријател со нив). Исто така, било јасно дека учесниците понекогаш намерно избегнувале да мислат премногу за тоа што го направиле – стратегија за која истражувачите велат „била насочена кон ослабување на нивната свесност за емоционалните последици од исклучување на другите“. Конзистентно со ова, некои од учесниците спомнале дека се чувствуваат виновно кога подлегнуваат на притисокот од другарите и учествуваат во нечие отфрлање.

Дури и меѓу 17 годишните, кои најчесто сметале дека е сосема валидна причина неког да отфрлат ако тој не им се допаѓа, имало такви кои биле свесни за „непожелноста“ на отфрлањето. Рачиа и тимот велат дека ова може да обезбеди „првобитен влез во интервенција насочена кон помагање на жртвите од ексклузија да станат реинтегрирани.“

Ова е прва студија што го истражува субјективното искуство на отфрлање на другите преку широк опсег на возраст на деца и тинејџери. Истражувачите велат дека со „една возраст одговара за сите“ не може да се објасни комплексноста на нивните резултати. „Ние велеме дека истражувањата за социјална ексклузија можат да имаат придобивки доколку ја земат предвид оваа варијабилност и комплексност во субјективните конструкти за сопствените искуства кај малите деца“ заклучуваат истражувачите така отворајќи пат за програми кои можат да им помогнат на младите луѓе покритички и внимателно да ги проценат нивните цели и грижи.

Изворниот текст може да се најде на: <http://digest.bps.org.uk/2012/07/not-in-my-gang-childrens-and-teenagers.html>